

[Christmas Møller.]

Vejen for, at man søgte disse Problemer løst samtidig med denne Sag? Jeg hører til dem, der tror, at man faar mere Ørenlyd for vore Anskuelser angaaende Løsningen af disse Spørgsmaal med denne Sag end mod den. Jeg vil gerne have Lov til at understrege een Ting, som det ærede Medlem Hr. Brorsen sagde, og som glædede mig overordentlig: det ærede Medlem understregede stærkt og skarpt, at det er ved Folkeafstemningen, dette Spørgsmaals Skæbne afgøres. Ja, lad os holde det fast, ærede Medlem: det er ikke ved Valgene nu til April, det er ved Folkeafstemningen, det afgøres, det har det ærede Medlem, Venstres højtærede Formand, saa fuldkommen Ret i, for der skal naturligvis ogsaa tales om andre Spørgsmaal i den kommende Tid, det kan enhver se der vil blive. I denne Forbindelse er der for mig Grund til at understrege, at Det konservative Folkeparti allerede for 5 Fjerdingaar siden angaaende vort Indstilling med Hensyn til Samarbejdet om denne Sag og om Sager i det hele har sagt, hvorledes vi vilde bære os ad. Jeg beder om Tilladelse til et kort Citat. Under Finanslovforslagets første Behandling den 16. November 1937 udtalte jeg — Udtalelsen findes Sp. 1125 —

„Principper har det jo som Cirkler: de kan skære hinanden; der er Omraader, som de kan have fælles. Og dér ligger Forhandlingsmulighederne, og politiske Partiers Principper kan jo endog, ligesom det sker med Cirkler, falde sammen. F. Eks. er der i Forfatningssagen overhovedet ingen principielle Hindringer for Forhandling; alle den danske Rigsdags Partier staar jo principielt paa den lige og almindelige Valgrets Grund.“

Det har været yndet Tale kritisk at sige, at denne Sag er blevet forceret frem, at man ikke har vidst, hvorledes Stillingen vilde være. Den 16. November 1937, for 5 Fjerdingaar siden omtrent, udtalte jeg paa Partiets Vegne, hvorledes vort Syn paa Forfatningssagen var, at vi vilde forhandle, at vi mente, at alle burde forhandle, fordi Cirklerne faldt sammen, og at vi vilde forhandle, fordi vi mente, at det var formaalstjenligt for hele Landets Stilling at faa dette Spørgsmaal løst, hvor enhver kunde sige sig selv, at det ved kommende Valg maatte blive et betydningsfuldt Spørgsmaal.

Jeg anbefaler da saa indtrængende og stærkt, jeg kan, at stemme for dette Forslag. Jeg mener, det er en god Løsning af Sagen, som her foreligger, og naar jeg ser paa Baggrunden, vi har for vort Rigsdags-

arbejde, naar jeg ser paa, hvorledes Forholdene maaske i den nærmeste Fremtid kan udvikle sig, naar jeg ser paa Vanskeligheder, der kan opstaa, Opgaver, som foreligger for os til Løsning, saa siger jeg, ogsaa med Hensyn paa de Valg, der forestaar, at vi er saamænd snarere her i Danmark uenige om for meget end om for lidt. Vi er saamænd snarere uenige paa en Række Omraader, hvor Tidens Tale er Folkefællesskab, hvor Tidens Tale er, at Nationen holder sammen, hvor Tidens Tale er, at Kræfterne i Nationen bøjer sig ind mod hverandre. Jeg har ikke noget som helst imod, at vi paa vigtige Omraader, som Vælgerne skal tage Stilling til, klart og tydeligt erkender dette. Der bliver saamænd nok at kæmpe om her i Landet mellem de politiske Partier, nok at slaas om paa den økonomiske og den sociale Politikens Omraade, desværre vel ogsaa med Hensyn til Forsvar og Politik, der staar i Forbindelse med dette.

Lykkeligt vilde det være, om den Samling og Enhedsbestræbelse, som har været Forfatningspartiernes Linie i denne Sag: at søge dette Spørgsmaal hævet op over de almindelige Stridsspørgsmaal, kunde gaa videre til andre Spørgsmaal. Thi ingen af os ved, om ikke selv den nærmeste Fremtid kan have behov Samling, Enhed, Samarbejde i Nationen.

A. M. Hansen: Jeg skal gøre nogle ganske faa Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Brorsen, der jo fortsatte den Kritik af det foreliggende Lovforslag, som det ærede Medlem førte ved Lovforslagets anden Behandling. Og hvad andet skulde det ærede Medlem gøre? Naar man ikke har noget selv, maa man jo nøjes med at kritisere de andres! Men der var ikke meget i den Kritik, det ærede Medlem kom med. Først vilde det ærede Medlem vende sin Kritik imod de demokratiske Partier og sige til os, at vi fik ingenting, og dernæst vender han sig til det konservative Parti og siger til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, at han har ingenting faaet. Ja, jeg gad vidst, hvem det saa er, der har faaet noget, for det ærede Medlem maa jo indrømme, at det Forslag, der ligger til Vedtagelse her i Dag, er et Fremskridt fra det, vi har.

De forskellige Punkter, hvor det ærede Medlem satte ind med sin Kritik, viser allerklarest, hvor lidt det ærede Medlem egentlig har af virkelig saglig Kritik mod dette Forslag. Det ærede Medlem rullede op, at der vilde opstaa en meget stor Vanskelighed her i Rigsdagen ved, at man kunde